

Nieuwe column Mariska Overman-Bruntink: Zie de mens...

30 september 2015

Journalist Mark Bos krijgt in 2012 een fatale diagnose: uitgezaaide prostaatkanker. Hij wil niet aan de chemotherapie en kiest ervoor om diverse alternatieve therapieën uit te proberen. Helaas blijkt de ziekte niet in te dimmen door die therapieën. De scans laten duidelijk groei van tumoren zien, de arts is ook duidelijk: zonder chemo is het snel afgelopen.

Het proces van zijn ziekte en hoe Mark ermee omgaat, is hij gaan filmen. Deel 1 van die documentaire was vorig jaar te zien. Deel 2 werd deze week uitgezonden. Het was de bedoeling om dit deel 2 van de reeks, nog te kunnen vervolgen met een deel 3, 4 etc. Helaas mocht het niet zo zijn. In april 2015 overleed Mark. Een vriendin van hem heeft op zijn verzoek deel 2 van de documentaire afgemaakt.

Ik zal het maar direct zeggen, ik zat huilend op de bank te kijken. Met dubbele gevoelens, want het meekijken in een zo'n persoonlijk deel van iemands leven, iemand die ik niet eens persoonlijk ken, voelt als voyeurisme. Toch vond ik het ook goed om dit te zien. Want Mark liet zien hoe vreselijk kanker is, hoe het een mens volledig kan vernietigen, zowel fysiek als psychisch, en spiritueel. Zijn angsten, zijn verdriet, zijn onmacht, zijn hoop, zijn paniek, zijn ongelof, alles kwam voorbij.

Wat ook voorbij kwam was de armoe van de medische stand. Niet zozeer op het gebied van medische kennis, maar wel op het gebied van communicatie en menselijkheid. Als ik zie dat Mark 4 (!) uren moet wachten op een telefoontje met een belangrijke uitslag, omdat de arts het druk had (hij zei nog wel sorry....), word ik onpasselijk. 4 uren, dat is onmenselijk lang als het gaat om dergelijk nieuws. Of als ik de arts hoor zeggen als Mark vraagt wat er gebeurt als hij geen chemo gaat doen: 'dan zit je lever binnen 3 maanden 90 % vol met uitzaaiingen', dan voel ik plaatsvervangend schaamte. Mark vraagt om duidelijkheid, hij krijgt omfloerste antwoorden waaruit je zelf maar moet opmaken dat je dus over 3 maanden dood zult zijn. En het toppunt komt als Mark te horen krijgt dat het echt richting einde gaat (overigens ook weer in vage omfloerste taal), en hij in huilen uitbarst. De arts blijft bijna stoïcijns naast hem zitten, terwijl een verpleegkundige een tissue op zijn schoot legt en een glas water op zijn nachtkastje zet. Is dat wat zorg is? Een tissue en een glas water? Ik wilde persoonlijk het liefst dóór de televisie heen kruipen om een arm om Mark heen te slaan.

Vlak voor Mark sterft, is hij nog te gast in RTL Late Night. Hij doet een emotionele oproep aan zorgend Nederland: zie de patiënt als mens, als individu. De patiënt is belangrijk, en op dit moment lijkt het niet zo te zijn dat het zorgsysteem de patiënt als zo belangrijk ziet.

Mark is er niet meer. Maar die boodschap mag gehoord worden, het liefst voortdurend. Dus op deze plek draag ik mijn steentje bij en herhaal wat Mark kort voor zijn dood zegt: zie de patiënt als mens. *Zie de mens.*

[Reageer op dit artikel](#) »

Reacties:

2 oktober 2015 om 11:05

Leonie Vogels

Prachtige column, het lijkt eigenlijk zo eenvoudig, zie de mens, maar dat is het niet. Zeker in de laatste fase wil de patiënt gewoon een mens die met hem of haar begaan is, die even naast hem gaat zitten. Het "dokteren", hoeft niet meer, gewoon medemenselijk zijn.

Uw reactie op dit artikel
